

TÜRMOB'dan vergi yapılandırması açıklaması

'Zamanlaması en isabetli yapılandırma'

TÜRKİYE Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği Başkanı Emre Kartaloğlu, "İçinde bulunduğumuz koşulları göz önüne aldığımızda yapılandırma çalışmalarının bir ihtiyaç olduğunu görmekteyiz. Belki de şu ana kadar yapılan çalışmalardan zamanlaması en isabetli olan yapılandırma çalışması budur diyebiliriz" dedi.

Neşe KARANFİL

TÜRKİYE Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli

Mali Müşavirler Odaları Birliği'nden (TÜRMOB) vergi yapılandırmasına destek geldi. TÜRMOB Başkanı Emre Kartaloğlu, bu çalışmanın tahsilat konusundaki başarısının, alacak kapsamının genişliği, vade süresinin uzunluğu, faiz oranındaki indirim miktarı gibi birçok unsurun ihtiyaçları karşılayacak şekilde kanuna eklenmesine bağlı olduğunu belirterek, "Vadeli borç yapılandırmalarında, diğer yapılandırma kanunlarından farklı olarak ilk taksit ödemesinin yapılandırma tarihinden 6 veya 12 ay sonra yapılmasına yönelik hazırlıklar son derece yerinde buluyor ve destekliyoruz" dedi.

ZAMANLAMASI İSABETLİ

TÜRMOB Başkanı Kartaloğlu, 24 Mart tarihinde koronavirüs salgını nedeniyle muhtasar ve KDV beyannamelerinin nisan, mayıs ve haziran aylarındaki süresinin ertelendiğini hatırlatarak, ödemelerin ekim, kasım ve aralık aylarının son haftasında yapılabilmesine olanak sağlandığını ifade etti. Kartaloğlu, "Ekonomide yaşanan durgunluk nedeniyle genel olarak mükellefler vergi ve sosyal güvenlik primi ödemeleri ile diğer mali yükümlülüklerini zamanında yerine getirmekte zorlanıyorlar. Bu anlamda içinde bulunduğumuz koşulları göz önüne aldığımızda yapılandırma çalışmalarının bir ihtiyaç olduğunu görmekteyiz. Zamanlaması en isabetli olan yapılandırma çalışması budur diyebiliriz" diye konuştu.

Diğer yapılandırma kanunlarından farklı olarak ilk taksit ödemesinin yapılandırma tarihinden 6 veya 12 ay sonra yapılmasına yönelik hazırlıklar

son derece yerinde bulduklarını kaydeden Kartaloğlu, şöyle devam etti:

İLK TAKSİT ÖDEMESİ 6-12 AY SONRA

"Pandemi nedeniyle ertelenmiş olan borçların ekim, kasım ve aralık aylarında ödenmesi gerekiyor. Pandeminin tüm olumsuzluklarının henüz geçmediği bir ortamda ertelenmiş borçlar ile yapılandırma taksitlerinin aynı anda ödenmesini öngören bir düzenleme vatandaşlarımızı ciddi güçlükler içinde bırakacak ve bu durum kanunun başarısını olumsuz etkileyecektir. Ayrıca vatandaşlarımızın idari para cezaları ve sivil toplum kuruluşlarına olan aiddat borçları dahil olmak üzere kamuya olan tüm borçlarının istisnasız kapsama alınması, 7143 sayılı Kanunla getirilen ve peşin ödeme durumunda cazip indirimlere imkan veren düzenlemelerin varlığı gibi kolaylaştırıcı müesseseler bu çalışmada da dikkate alınmalıdır."

UYUMLU MÜKELLEFE İNDİRİM OLSUN

Bu düzenlemelerin bir taraftan bozulan mali tabloların gerçek durumu yansıtacağını diğer taraftan kamunun ciddi miktarda gelir elde etmesine sebep olacağını vurgulayan Kartaloğlu, "Bu çalışmaların mükelleflerin ciro büyüklükleri göz önüne alınarak hakkaniyete uygun şekilde hazırlanması gözden kaçırılmaması gereken önemli bir husus" diye konuştu. İhtiyacı olan mükelleflere yönelik yapılandırma çalışmalarını desteklediklerini ifade eden Kartaloğlu, "Vergisel yükümlülüklerini süresinde eksiksiz yerine getiren uyumlu mükelleflere yönelik, vergi ödemelerinde indirim, borçlarına düşük faiz uygulanması olumsuz etkilerin ortadan kaldıracaktır" ifadelerini kullandı.

Vergide sadeleştirme

EMRE KARTALOĞLU
TÜRMOB GENEL BAŞKANI

Vergilendirme gerek ülkemizde gerekse dünyada en çok tartışılan konular başında gelmektedir. Ekonomik dinamiklerini vergi sistemleri ve uygulamaları çok yakından etkilemektedir. Bu yüzden vergi sisteminin güncel durumu kavrayabilmeli ve ekonominin ihtiyaçlarına göre şekillenmesi oldukça önemlidir.

Vergilendirme yetkisi devletin mali egemenliğinin temel göstergesidir. Kamu harcamalarının finanse edilmesine yönelik kullanımların yanında mükelleflerin vergi ödemelerini getirdiği sorumlulukla, mükellefler haklarına sahip olması bakımından önem taşımaktadır.

Mükellefleri, vergilerini tam ve zamanında ödemelerine sevk eden en önemli unsur, adaleti ve eşitlik ilkesine dayanan bir vergi sisteminin varlığıdır. Bu ilkelerle sahip olmayan bir vergi sistemi, toplum içinde huzursuzluklara ve bilinci veya bilimsiz olarak vergi ödevlerini yerine getirmesinde sorunlara neden olacaktır. Bu nedenlerle vergilendirme sürecinin özene düzenlenmesi ve bu kurallara herkesin uymasının sağlanması gerekmektedir.

Maliye Bakanı Sayın Berat Albayrak tarafından açıklanan Yeni Ekonomik Programın Eylemler ve Projeler bölümünde, iş ve yatırım ortamının iyileştirilmesi için önümüzdeki yılın sonuna kadar Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından vergi sisteminde yönelik sadeleştirme yapılması planlandı.

Ekonomik programda bu planlama, "Vergiyevgönüllü uyumuna iş yapışma kolaylığının artırılmasına yönelik olarak vergi beyannameleri gözden geçirilerek, mükelleflerin ve meslek mensuplarının görüşleri doğrultusunda sadeleştirilecektir" ifadesi ile yer aldı.

Türkiye Cumhuriyeti'nin vergi yolculuğunda, aşarın kaldırılması, 1950'li yıllarda Gelir Vergisi Kanunu, Kurumlar Vergisi Kanunu ve Vergi Usul Kanunu gibi gelişmiş vergi yasalarının uygulamaya girmesi daha sonra 1985 yılında katma değer vergisinin, 1982 yılında idari yargı alanında yapılan reformlar, 1989 yılında mali müşavirlik mesleğinin yasal statüye kavuşması ve 2002 yılında özel tüketim vergisinin uygulamaya girmesi önemli dönemler olarak kabul edilmektedir.

Türkiye'de halen uygulanmakta olan vergi sistemi, 1950 yılında gerçekleştirilen vergi reformuyla oluşturulmuştur. Ancak o tarihten bu yana vergi yasalarında yapılan değişiklikler ve vergi idaresince yapılan ikinci düzenlemeler, vergi sisteminin bütünlüğünün bozulmasına ve uygulamalar arasında çelişkili durumların ortaya çıkmasına neden olmuştur. Ayrıca, Türkiye ekonomisinin büyümesi, dijitalleşme ve yurtdışıyla bağlantılı çalışan yükümlü sayısının artması ile hem vergi, hem muhasebe uygulamaları açısından yeni yasal düzenlemelere ve uygulamalara olan gereksinimi artırmıştır.

Toplumun geniş kesimlerini ilgilendiren vergi yasalarının hazırlanması aşamasında konuyla ilgili olanların görüşlerini alınması, daha sonrasında vergilendirmede sürecinin başarıyla uygulanmasında önemli bir etkenidir. Bu kapsamda, Yeni Ekonomik Programda yer alan sadeleştirme yaklaşımını ve bunu gerçekleştiren uygulamaları olan mükelleflerin ve meslek mensuplarının görüşleri doğrultusunda sadeleştirilmesini oldukça önemsiyoruz. Vergi uygulamalarını gerçekleştiren işletmelere değer ve fayda sağlayan mali müşavirlerin meslek örgütü olan TÜRMOB ve Odalarımızla bu çalışmaya uygulamadan gelen deneyimi ile katkı ver-

me gayreti içerisinde olacaktır.

Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan İşsizlik Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Hakkında Kanun Teklifi ile çalışanlara yönelik yeni düzenlemeler yapılmaya amaçlandı. TBMM'ye sunulan Kanun teklifinin gerekçesinde açıklandığı üzere, Covid-19 salgının istihdam üzerindeki olumsuz etkilerinin azaltılması, salgın nedeniyle işveren ve işçiler üzerindeki yükün paylaşılması ve giderilmesi ile normalleşme sürecinde ekonomik aktivitelerin istihdamı artırılması ile desteklenmesi ve istihdamın devamının sağlanması amaçlanmıştır. TBMM'ye sunulan Kanun teklifinde yeni düzenlemeler ile var olan düzenlemelerin süresinin uzatılması yönünde hükümler bulunuyor.

Kanun teklifi ile getirilen düzenlemeler şöyle: İşsizlik ödeneginden yararlanılan kişilerin işsiz kaldıkları sürenin azaltılması ve işgücüne daha çabuk geri dönmelerinin teşvik edilmesi amacıyla işten ayrılmaları takip eden 90 gün içerisinde işe girmeleri ve 12 ay süreyle kesintisiz hizmet akdine tabi olarak çalışmaları ve talepte bulunmaları halinde işsizlik ödeneginden yararlanırları süre için hesaplanacak uzun vadeli sigorta primleri İşsizlik Sigortası Fonundan karşılanacak.

4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunun geçici 10 uncu maddesinde düzenlenen Genç, Kadın ve Mesleki Belge Sahibi Olanların İstihdamına Yönelik Teşvik Uygulamasının 31/12/2023 tarihine kadar uzatılabilmesi için Cumhurbaşkanı'nın yetki verilmiştir.

4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunun geçici 19 uncu maddesinde düzenlenen İlave istihdam desteğinin süresinin 31/12/2020 tarihinden 31/12/2023 tarihine kadar uzatılabilmesi için Cumhurbaşkanı'nın yetki verilmiştir.

7103 sayılı kanunla düzenlenen ve ilave istihdam sağlayan özel sektör işverenlerine 31/12/2020 tarihine kadar sağlanacak olan gelir vergisi stopajı tevkifi ve damga vergisi desteği uygulamasının 31/12/2023 tarihine kadar uzatılabilmesi için Cumhurbaşkanı'nın yetki verilmiştir.

Esnaf Ahilik Sandığı uygulamasının yürürlük tarihi 31/12/2023 olarak değiştirilmiştir. Kısa Çalışma ödenegi süresinin 30/6/2021 tarihine kadar uzatıl-

Torba yasa teklifinde neler var?

İşsizlik Sigortası Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ile çalışma hayatına yeni düzenlemeler getiriliyor. Pandeminin istihdam üzerindeki olumsuz etkilerini azaltmayı amaçlıyor ve uygulama süreleri uzatma yetkisi veriyor.

ması için Cumhurbaşkanı'na yetki verilmiştir.

7252 sayılı kanunla düzenlenen normalleşme desteğinin uygulama süresinin 30/6/2021 tarihine kadar uzatılabilmesi için Cumhurbaşkanı'na yetki verilmiştir.

4447 sayılı Kanununa eklenen geçici 27 inci maddede işsiz halde bulunan kişilerle SGK'ya bildirilmeksizin çalışan kişilerin de istihdam edilebilmesi için; iş veya hizmet sözleşmesi 01/01/2019/17/4/2020 döneminde sona erenler ile Sosyal Güvenlik Kurumuna bildirilmeksizin çalışanların ve son çalışmaları işverenleri tarafından fi-

ilen çalıştırılmaları halinde bu sigortalılar için işverenlere her ay bu işverenlerin Sosyal Güvenlik Kurumuna ödeyecekleri tüm primlerden mahsup edilmek suretiyle günlük 44,15 destek verilecektir. Başvuruda bulunanlardan işveren tarafından işe alınıp ücretsiz izne ayrılanlar için ise günlük 39,24 TL nakdi ücret desteği verilecek. Ayrıca bu kapsamda olup başvurusunun kabul edilmediğini bildirenler için hanesinde sosyal güvenlik kuruluşlarından gelir ya da aylık alan, kassa çalışsa ödeneginden ya da işsizlik ödeneginden faydalanan veya 5510 sayılı Kanunun 4/a,b,c kapsamında sigortalı olan veya 506 sa-

yılı Kanunun geçici 20 nci maddesi kapsamında sandıklara tabi olarak çalışan işe düzenli sosyal yardım alan bulunmamak şartları ile 4857 sayılı Kanunun geçici 10 uncu maddesinde yer alan fesih yapılamayacak süreyi geçmemek üzere Fon dan hane başına günlük 39,24 TL Türk Lirası destek verilecek.

4447 sayılı Kanununa eklenen geçici 28 inci maddede işverenler tarafından 2019/Ocak-2020/Nisan döneminde en az sigortalı bildirimi yapılan aydaki/dönemdeki sigortalı sayısına ilave olarak istihdam edilecek her bir sigortalı için her ay bu işverenlerin Sosyal Güvenlik Kurumuna ödeyecekleri tüm primlerden mahsup edilmek suretiyle destek verilecektir. Bu destek kapsamında, işe alındığı tarihten itibaren fiilen çalıştırılacak sigortalılar için günlük 44,15 TL; ilave olarak işe alınacaklardan işveren tarafından istihdam etme ayrılmaları için günlük 39,24 TL nakdi ücret desteği verilecek.

4857 sayılı İş Kanununun 11 inci maddesinin ikinci fıkrasında, "Belirli süreli iş sözleşmesi, esaslı bir nedenle olmadıkça, birden fazla üst üste (zincirleme) yapılamaz. Aksi halde iş sözleşmesi başlangıçtan itibaren belirsiz süreli kabul edilir, "hükmi bulunmaz. Belirli süreli maddeye bir fıkra eklenerek, 25'inci maddesindeki iş sözleşmesi, işi üzeri yaşıta olan işçilerle çalışmaya belirli süreli iş sözleşmelerinin şartları yeniden düzenlenerek mevcut sınırlamalara tabi olmaksızın belirli iş sözleşmesi yapılabilmeye imkanı getirilmektedir.

5510 sayılı Kanuna ek maddede eklenerek, 25 yaşın altında olan gençlerin esnek çalışması halinde prim oranları yeniden düzenlenmiştir. Yapılacak düzenleme ile işveren emrinde ay içerisinde 10 günden az çalışan için yüzde 2 iş kazası ve meslek hastalıkları primi ile yüzde 7,5 işveren yüzde 51 sigortalıya ait olmak üzere yüzde 12,5 oranında genel sağlık sigortası primi işverence ödenmektedir. Bu düzenlemelerden yararlanabilmek için gençlerin 25 yaşından küçük olması, ayda 10 günden az çalışması ve işe girdiği tarihten önceki bir yıl içinde 120 günden daha fazla prim ödeme gün sayısının olmaması gerekmektedir.

Kanun teklifi Türkiye Büyük Millet Meclisi Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşmelerinin tamamlanmasının ardından Genel Kurulda müzakere edilecek.

Dünyanın muhasebesi / Prof. Dr. Halls DOKGÖZ

Kurumlar vergisi oranlarında indirim ve uluslararası asgari kurumlar vergisi

1980'li yıllarda ABD'de Ronald Reagan ve İngiltere'de Margaret Thatcher döneminden başlayarak gelişmiş ülkelerde vergi oranlarında indirimlere gidildi. Bu dönemde Reagan'ın danışmanlarından Arthur Laffer'in İbn'i Haldun'un Mukaddime'deki görüşlerine dayandığı vergilerden en yüksek hasılatın elde edilmesine ilişkin daha güçlü ama etkin vergi oranıyla ilgili kuramsal yaklaşımları da oran indirimlerinde etkin oldu. Ayrıca vergi cennetlerine yönelik olarak OECD ve AB'nin zararlı vergi rekabetine yönelik çalışmaları da vergi indirimlerini etkileyen diğer bir nedendi. Bu kapsamda yapılan çalışmalar, ülkelerin vergi oranlarında indirime gitmeleri ve diğer ulusal düzenlemeleri içeren, diğer taraftan BEPS gibi devletlerin bir araya gelerek yaptıkları işbirliği çalışmalarıydı. Bu kapsamda Türkiye'de gelir ve kurumlar vergisi oranlarında ciddi indirimler gerçekleştirildi. Son olarak 2006 yılın-

da yeni Kurumlar Vergisi Kanunu yürürlüğe giren kurumlar vergisi oranı, yüzde 30'dan yüzde 20'ye indirildi.

Ancak 7061 sayılı Kanunla yapılan düzenlemeyle 2018, 2019 ve 2020 yılları için kurumlar vergisi oranı yüzde 22'ye çıkarılmıştı ve 2021 yılından itibaren bu oranın tekrar yüzde 20 olarak uygulanması bekleniyordu.

Belirtmek gerekirse küreselleşme devletlerin maliye politikalarına da etki ediyor. Özellikle kurumlar vergisi oranı yüksek ülkelerde, vergi oranlarında indirim devam ediyor. Yatırımların teşvik edilmesi ve AB-GE faaliyetlerinin desteklenmesi yönelik istisnalar da artarak devam ediyor.

2000 yılında kurumlar vergisi oranı yüzde 30'un üzerinde olan 23 ülke varken bugün sadece iki ülke kaldı. Bu ülkelerde Portekiz ve Fransa. En düşük kurumlar vergisi oranlarına sahip ülkeler yüzde 9 ile Macaristan ve daha sonra yüzde 12 ile İrlanda geliyor. 2020 yılında Belçika, Kanada, Fransa, Yunanistan ve Endonezya da vergi oranlarında indirime girdi.

Bugünlerde Türkiye'de kurumlar vergisi oranlarında indirim tartış-

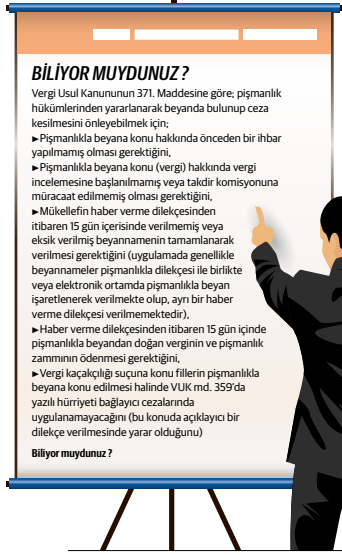
maları gündeme gelmektedir. Böyle bir oran indirimi Türk şirketlerinin uluslararası rekabeti açısından olumlu bir gelişme olacaktır.

Ayrıca KOBİ'lere yönelik olarak genel orandan daha düşük bir kurumlar vergisi oranı belirlenmesi birçok ülkenin uyguladığı, ekonominin can damarı olan KOBİ'leri teşvik eden önemli bir maliye politikası aracıdır. Çünkü KOBİ'ler işsizliğin önlenmesinde, GSYH artışında önemli bir yere sahiptir ve desteklenmeleri gerekmektedir.

KOBİ'lere indirim birçok ülkelerin gündeminde olan bir konudur. Örneğin 13-17 Ekim 2020 tarihleri arasında Montreal merkezli olarak yapılan Dünya Vergi Zirvesi'nin gündem konularından birisi de KOBİ'lerin vergi oranlarında indirime gidilmesi konusuydu. Bu nedenle kurumlar vergisi oranlarında ve özellikle KOBİ'lerin vergi oranlarında indirimle gidilmesinin olumlu bir gelişme olacağı değerlendirilmektedir.

Diğer taraftan kurumlar vergilerinde değişimler bunlarla sınırlı değil. Artık Devletler, kendi sınırlarının gerisinde vergi düzenlemelerini her zaman istedik-

leri gibi belirleyemiyorlar. Örneğin OECD'nin başlattığı ve bugün yüzde fazla ülkenin katıldığı BEPS çalışmaları kapsamında, kurumların vergilendirilmesine yönelik yeni uygulamalar gündeme geliyor. Bugünlerde bu kapsamda tartışılan konulardan birisi de "asgari kurumlar vergisi" uygulaması. Sistem özellikle uluslararası faaliyette bulunan büyük şirketlerin merkezlerinin nerede olduğunu da hangi ülkelerde faaliyet bulduklarına bakmaksızın Dünya genelinde elde ettikleri kazançları üzerinden asgari oranda kurumlar vergisi ödemeleri esasına dayanıyor. Geçtiğimiz günlerde açıklanan bu sistem, temelde kontrol edilen yabancı kurum düzenlemelerini esas alıyor. Bir ülkede elde edilen kazanç, düşük oranda vergiye tabi tutulduysa, bu durumda fiilen uygulanan vergi oranı ile asgari kurumlar vergisi oranı kadar farkın o kazancaya uygulanması ve verginin bir dağıtım anahtarına göre şirketin faaliyet bulduğu ülkelerde dağıtılması esasına dayanıyor. OECD, taslak olarak yayımladığı Raporla ilgili olarak taraflardan görüş ve değerlendirmeler bekliyor.

BİLİYOR MUYDUNUZ?

Vergi Usul Kanununun 371. Maddesine göre; pişmanlık hükümlerinden yararlanarak beyanda bulunup ceza kesilmesini önleyebiliriz; için;

► Pişmanlık beyana konu hakkında önceden bir ihbar yapılmaması gerekir.

► Pişmanlık beyana konu (vergi) hakkında vergi incelemesine başlanılmamış veya takdir komisyonuna müracaat edilmemiş olması gerektiğini;

► Mükellefin haber verme dilekçesinden itibaren 15 gün içerisinde verilmiş veya eksik verilmemiş beyannamenin tamamlanarak verilmesi gerektiğini (uygulamada genellikle beyannameler pişmanlık dilekçesi ile birlikte veya elektronik ortamda pişmanlık beyan iletilebilir ve dilekçesi verilmelidir).

► Haber verme dilekçesinden itibaren 15 gün içinde pişmanlık beyandan doğan verginin ve pişmanlık zammının ödenmesi gerektiğini;

► Vergi kaçakçılığı suçuna konu fillerin pişmanlık beyana konu edilmesi halinde YUK md. 359'da yazılı hürriyet bağlayıcı cezalarından uygulanmayacağı (bu konuda açıklayıcı bir dilekçe verilmesi gerekir olduğuna)

Biliyor muydunuz?

DÖVİZ SATIŞINDA VERGİ DÜŞÜRÜLDÜ

Altın ve döviz işlemlerinde uygulanan Banka Sigorta ve Muameleleri Vergisi (BSMV) oranı yüzde 1'den binde 2'ye düşürüldü. TL'nin cazip hale gelmesi için mevduata uygulanan stopaj oranlarında da indirime gidildi. >> Neşe KARANFİL >> 7

Altın ve döviz satışından alınan vergi binde 2 oldu, mevduatın stopajı düşürüldü

NORMALLEŞME ADIMLARINA DEVAM

Finans piyasasında normalleşme adımları devam ediyor. Altın ve döviz satışına uygulanan vergi oranı yüzde 1'den tekrar binde 2'ye çekildi. TL'nin cazip hale gelmesi için mevduata uygulanan stopaj oranları da düşürüldü. 6 aya kadar TL mevduata uygulanan stopaj oranı yüzde 15'ten 5'e, 1 yıla kadar vadeli hesaplarda yüzde 12'den 3'e ve 1 yıldan uzun vadeli hesaplar için de yüzde 10'dan sıfıra indirildi.

Neşe KARANFİL
ANKARA

RESMİ Gazete'de dün yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'ne göre kambyo işlemlerinde uygulanan Banka Sigorta ve Muameleleri Vergisi (BSMV) oranı yüzde 1'den binde 2'ye düşürüldü. Geçen yıl mayıs ayında döviz ya da altın alım-satımına binde 1 oranında kambyo vergisi getirildi. Getirilen düzenleme ile birikim sahiplerinin döviz ve altına yönelme eğilimi azaltılmak istenmişti. Geçen yılın aralık ayında ise binde 1'lik oran binde 2'ye çıkarılmış, bu yılın mayıs ayında ise oran yüzde 1'e yükseltildi. Normalleşme adımları ile birlikte dün Resmi Gazete'de yayımlanan kararla oran yeniden binde 2'ye indirilmiş oldu. Buna göre 10 bin dolar alımlar istenirse yüzde 1'lik vergi üzerinden 100 dolar vergi ödenecekken, yeni düzenleme ile 20 dolar vergi ödenecek.

VERGİ ORANI DÜŞÜRÜLDÜ

Resmî Gazete'de yayımlanan bir başka kararla da Türk Lirası mevduatlarına faiz getirisi üzerinden yapılan vergi kesintisi düşürüldü. Karara göre, Türk Lirasının değerini korumak, birikimlerin Türk Lirası cinsinden açılmış mevduat ve katılım hesaplarında tutulmasını sağlamak

ve yastık altı birikimlerin bu hesaplarda değerlendirilmesini teşvik etmek amacıyla 31 Aralık 2020 tarihine kadar TL cinsindeki mevduat ve katılım hesaplarından elde edilen gelirlerde tevkifat oranları azaltıldı. Türk Lirası mevduatlara ödenen faizlerden, vadesiz ve ihbarlı hesaplar ile 6 aya kadar (6 ay dahil) vadeli hesaplar için yüzde 15'lik kesinti yüzde 5'e, 1 yıla kadar (1 yıl dahil) vadeli hesaplarda yüzde 12'lik kesinti yüzde 3'e düşürüldü.

3 AY SÜREYLE SINIRLI

1 yıldan uzun vadeli hesaplarda yüzde 10 olan kesinti oranı ise sıfırlandı. Katılım bankaları tarafından katılma hesabı karşılığında ödenen kar paylarından ise bu oranlar vadesiz, ihbarlı ve özel cari hesaplar ile 6 aya kadar (6 ay dahil) vadeli hesaplar için yüzde 5, 1 yıla kadar (1 yıl dahil) vadeli hesaplarda yüzde 3 olarak uygulanacak. 1 yıldan uzun vadeli hesaplarda sıfırlanacak. Döviz tevdiat hesaplarından elde edilen gelirler ile enflasyona bağlı olarak değişken faiz oranı uygulanan 1 yıldan uzun vadeli hesaplarda yapılan stopaj oranlarında ise değişiklik yapılmadı. Karar, yayımı tarihinden itibaren 3 ay süreyle sınırlı olarak vadesiz ve özel cari hesaplara ve söz konusu tarihten itibaren 3 ay içinde açılan veya vadesi yenilenen vadeli hesaplara uygulanacak.

Avantajı ne kadar olacak

10 bin lira 3 ay vadeli yüzde 11 faiz üzerinden mevduat hesabına yatırılan bir kişi 271 lira brüt faiz geliri elde ediyor. Yüzde 15 vergi üzerinden 40,6 lira vergi ödeyecekken, yeni dönemde 13,55 lira vergi ödeyecek. 10 bin lira 7 ay vadeli bir hesaba yatırıldığında ise; brüt faiz geliri 633 lira olacak. Yüzde 12 üzerinden 75,9 lira vergi ödeyecekken, artık 19 lira vergi ödenecek. 10 bin lira 13 ay vadeli yatırıldığında ise bin 175 liralık faiz geliri elde edilecek. Bu durumda vergi kesintisi olmayacak.

'OLUMLU BİR DÜZENLEME'

TÜRKİYE Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği (TÜRMOB) Başkanı Emre Kartaloğlu, 24 Mayıs tarihinde döviz ve altına uygulanan kambyo vergisinin binde 2'den yüzde 1'e yükseltildiğini hatırlatarak, "Ayrıca Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından Bankalar Birliği Başkanlığı'na yazılı de bankalar nezdinde yatırım hesapları ve diğer hesaplar üzerinden fiziki teslimat olmaksızın yapılan altın satış işlemlerinin kambyo işlemi kapsamında olduğu değerlendirilerek bu işlemler üzerinden yüzde 1 kambyo muamele vergisi

(BSMV) hesaplanması gerektiği bildirilmişti. Bu oran artışı ve kapsam genişlemesi, tasarruf sahiplerinin bankacılık sistemi dışına çıkmasına ve işlemlerin kayıt dışına yönelmesine neden oldu" diye konuştu. Kartaloğlu, şöyle devam etti: "Birçok kişi döviz ve altın alım satımlarını bankacılık sistemi üzerinden yapmak yerine doğrudan piyasadan yapma yolunu tercih etti. Bu ise piyasada altın ve dövizde olan talebi artırdı. Paranın bankacılık sisteminden uzaklaşması sonucunu doğurmaya başladı. Ayrıca piyasaya kuralları içerisinde, finans işlemlerine getirilen verginin yansıtıldığını ve bunun da döviz fiyatlarının

yükseltilmesinde vergi etkisinin de olduğunu belirtmekte fayda var. Bu indirim olumlu bir düzenleme olarak değerlendirilmektedir."

SÜRE KISITLAMASI OLMAMALI

Vadeli mevduat hesaplarında faiz oranlarının yüksek olmasının tasarruf sahiplerinin TL'den uzaklaşması sonucunu doğurduğunu kaydeden Kartaloğlu, "Çünkü TL olarak yatırım yapmanın maliyeti, özellikle düşük faiz politikasının uygulandığı dönemde artıyordu ve kişiler TL dışında diğer yatırım kaynaklarına yöneliyorlardı. Bu nedenle bu olumlu düzenlemedir ve süre kısıtıyla sınırlı olmaması gerekiyor" dedi.

Vergide tahsilat sorunu

EMRE KARTALOĞLU
TÜRMOB GENEL BAŞKANI

2020 yılının temel öncelikleri ekonomi ve sağlık oldu. Sağlık sorunu ile başlayan süreç ekonomi sorununa dönüştü. Küresel düzeyde tüm ekonomiler pandemi sürecinden etkilendi. Bu etkinin şiddetini ekonomilerin gücü belirliyor. Güçlü ve sağlam ekonomiler bu süreçte daha az hasara alıyor.

Ülkemizdeki yaşanan ekonomik gelişmeler bazı boyutları ile küresel ekonomiden bizi ayırıyor. Bu süreçte kamu maliyesinin sağlıklı kaynaklarla finansmanının sağlanması ile işletmelerimizin sağlam olduğu tabiriata bir az seviyede tutmak temel önceliğimiz haline geldi.

Ekonomik İstikrar Kalkınma Paketi ile işletmelerin vergi ve prim ödemeleri ertelenmiş, yeni kredi imkanı tanınarak kredi ödemeleri ertelenmişti. Bu ertelmelerin süresi doluyor ve ödemelerin başlaması gerekiyor. Bir taraftan cari dönemlere ait vergi ve diğer ödemeler, diğer taraftan Mart, Nisan ve Mayıs aylarına ilişkin yükümlülükler ile faizsiz kredilerin geri ödenmeye bağlanması, işletmelerin ödemeler konusunda epey zorlayacak gibi gözüküyor. İşletmelerimizin bir kısmı maalesef bu geri ödemeleri karşılayamıyor. Bu durum işletmelerin sağlığını tehdit ediyor.

Maliye Bakanımız Berat Albayrak tarafından geçtiğimiz hafta açıklanan Yeni Ekonomi Programı'na iyi süresince vergi affına gidilmeyeceği açık bir şekilde yer aldı. Ancak, piyasada ve işletmelerde çoktan yeni bir yapılandırma beklentisi oluştu.

Vergi affı ya da yapılandırmalar muhasebe kayıtları ve finansal tablolarda oluşabilecek bozulmalara zemin hazırlarken çeşitli sakamata bir beraberinde getiriyor. Bazen durumlarda vergi tahsilatın-

da yaşanan aksaklıkların giderilmesi amacıyla, vergi ödemelerini zamanında gerçekleştirilemeyen vergi mükellefleri için ödeme kolaylaştırma, yeniden planlama yapılması ülkemizde sıkı sıkıya baş vurulan bir yol olmuştur. Cumhuriyetimizin ilk kuruluşundan bugüne kadar toplam 36 adet vergi affı veya vergi planlaması içeren kanun uygulamaya girdi.

Yapılandırma beklentisinin oluşmasında vergi tahakkuk tahsilat oranlarının önemli bir rolü olduğunu yadsınamak gerekiyor. İçinde bulunduğumuz yılın ilk sekiz ayında ülke genelinde genel bütçe tahakkuk tahsilat oranı yüzde 53,8 düzeyinde bulunuyor. Her yüz Liracın verginin ancak elli üç Lirası tahsil edilebiliyor.

Tahakkuk tahsilat oranı Sakarya, Hakkari, Kilis gibi illerde yüzde 10-15 bandında kadar gerilemiş bulunuyor. Yüzde 20-30 bandında ise azımsanmayacak kadar çok ilimiz bulunuyor.

Her ne kadar mücbir sebep kapsamındaki mükelleflere ait Mart, Nisan ve Mayıs aylarına ilişkin KDV ve stopajların tahakkuk edip, tahsilatının Ekim, Kasım ve Aralık aylarına ertelenmesi, bu oranın düşüş kalmasına sebebiyet verse de rakamlar bize yapılandırmanın bir ihtiyaç haline geldiğini gösteriyor. Ayrıca vergi borcuna uygulanan faiz oranının aylık yüzde 1,6 gibi yüksek bir seviyede olması, yapılandırmanın ihtiyaçtan çok zorunluluk haline geldiğini gözler önüne seriyor.

Ancak, işletmelerin ekonomik yapılarındaki bozulma düzelmeyen yapılandırma çare olabilir mi? Şu anki veriler bir çare olmayacağını gösteriyor.

Ekonomide güveni tesis ederek, gerçekçi yaklaşımlarla, takım çalışmasıyla çözümler üretmek gerekiyor.

OECD ülkelerinde vergi indirimleri devam ediyor

Dünya vergi idareleri, değişen iktisadi ve siyasi koşullara uyum sağlamak amacıyla vergi yasalarında değişiklikler yapıyorlar. Bu değişikliklerin bir kısmı daha adil bir vergi düzeni sağlamaya yönelikken bir kısmı da artan kamu harcamaları dolayısıyla gelir artırmaya yönelik önlemlerden oluşuyor. Ancak, uluslararası vergi rekabetinin ve vergi cennetlerinin etkisini de bu değişimlerde göz ardı etmemek gerekiyor.

OECD her yıl üye ülkelerde yapılan vergi reformlarına yönelik rapor yayınlıyor. Bu yıl yayımlanan Raporun gelir ve kurumlar vergilerine yönelik bölümünde birçok ülkede yapılan reform çalışmalarından örnekler yer verildi. Bu Raporun pandemi dönemi öncesi reformları içerdiğini ayrıca belirtmek gerekiyor.

2020 yılında da birçok ülkede gerçek kişiler üzerindeki vergi yükünün azaltılmasına yönelik vergi reformlarına devam edildi. Bu reformlar özellikle vergi adaletinin sağlanmasına yönelik olarak düşük ve orta gelirli kişiler ve aileler üzerindeki vergi yükünün azaltılmasına yönelikti. Buna karşılık sermaye gelirleri üzerindeki vergi düzenlemelerine yönelik değişiklikler sınırlı kaldı. Gelir vergisi ve sosyal güvenlik katkı payları OECD üyesi ülkelere önemli bir gelir kaynağı ve ikisi birlikte vergi gelirlerinin yaklaşık yarısını oluşturuyor.

İşgücü üzerindeki vergi yükü, 2008 finansal krizinden sonra artmış olsa da 2013-2019 yılları arasında düşme eğiliminde oldu. Vergi literatüründe çalışanın işverene maliyeti ile işçi-

Gelir vergilerinde yapılan reformlar ile düşük ve orta gelir grupları üzerindeki vergi yükünün azaltılmasına amaçlanıyor. 33 ülkede vergi matrahları daraltılırken, sadece üç ülkede gelir vergisi matrahları genişletildi.

nin eline geçen ücret arasındaki fark olarak tanımlanan vergi taksatı oranı 2019 yılında ortalama yüzde 36 olarak gerçekleşti. Son yirmi yılda özellikle çocuklu ailelerin vergi yükünde önemli bir azalmaya gidildi.

Gelir vergilerinde yapılan reform alanlarından birisi de vergi oranlarında yapılan değişiklikler. Üst dilim vergi oranlarında üç ülke indirim giderken iki ülkede artış gerçekleşti. Yunanistan, Hollanda ve İsveç vergi oranlarında indirim giderken, Türkiye ve Şili vergi oranlarını artırdı. Hollanda'da üst gelir grubuna uygulanan vergi oranı yüzde 51,75'ten, yüzde 49,5'e indirildi. İsveç, üst dilim oranını kaldırdı. Yunanistan'da 40.000 Avro üzerindeki gelirler için vergi oranını yüzde 44'e indirdi. Buna karşılık Türkiye ve Şili'de üst dilim vergi oranları yüzde 40'a çıkarıldı.

2019 yılında gelir vergisi tarifelerinin oranı dilimlerinde yapılan vergi oranı değişiklikleri daha çok indirim olarak gerçekleşti. İzlanda, Yunanistan, Polonya, Almanya, Slovak Cumhuriyeti, Danimarka ve Avusturya'da yapılan vergi indirimleri daha çok düşük gelir gruplarının vergi yüklerini azaltmaya yönelikti.

2019 yılında ve 2020 yılına yönelik olarak yapılan gelir vergisi reformlarının önemli bir kısmı düşük ve orta gelirli üzerindeki vergi yükünün azaltmaya amaçlayan vergi matrahlarının daraltılmasına yönelik reformlardı. Bu kapsamda 33 ülkede vergi matrahları daraltılırken diğer bir ifade ile daha önce vergiye tabi olan konular vergi dışına çıkartılırken sadece üç ülkede gelir vergisi matrahları genişletildi. Vergi matrahlarının daraltılması daha çok çocuklar, yaşlılar

ve engelliler, serbest meslek çalışanlarına yönelikti. Slovenya, İrlanda ve Finlandiya'da vergi dilimlerini genişletilerek, mükelleflerin üst dilimlere çıkmaları yavaşlatıldı. Slovak Cumhuriyetinde, serbest meslek kazancı elde edenlerin aylık istisna tutarları artırıldı.

Şili ve Finlandiya ise gelir vergisi matrahlarını genişleten ülkeler. Şili'de hisse senedi alım satım kazançları üzerindeki istisna kaldırıldı. Finlandiya'da ise uzun vadeli konut alımlarında (mortgage) ödenen faizlerin gelir vergisi matrahından indirim oranını yüzde 25'ten yüzde 15'e düşürüldü.

Kurumlar vergisi oranlarında indirim devam ediyor

Özellikle kurumlar vergisi oranı yüksek ülkelerde, vergi oranlarında indirim devam ediyor. Yatırımların teşvik edilmesi ve AR-GE faaliyetlerinin desteklenmesine yönelik istisnalar da artarak devam ediyor. Ayrıca OECD'nin BEPS çalışmaları kapsamında, birçok ülkede çok uluslu şirketlerin izlenmesi ve vergilendirilmesine yönelik çalışmalar devam ediyor.

2000 yılında kurumlar vergisi oranı yüzde 30'un üzerinde olan 23 ülke varken bugün sadece iki ülke kaldı. Bu ülkeler Portekiz ve Fransa oldu. Vergi indirimleri, daha çok yüksek vergi oranlarına sahip G7 ülkelerinde gerçekleşti. En düşük kurumlar vergisi oranlarına sahip ülkeler yüzde 9 ile Macaristan ve daha sonra yüzde 12 ile İrlanda geliyor. 2020 yılında Belçika, Kanada, Fransa, Yunanistan ve Endonezya'da vergi oranlarında indirimler yapıldı.

OECD üyesi ülkelere yaygın olan bir uygulama ve küçük ve orta ölçekli işletmeler için düşük kurumlar vergisi oranları uygulanması. 2020 yılı için Hollanda, Macaristan, Slovak Cumhuriyeti, Portekiz gibi ülkelere KOBİ'ler için kurumlar vergisi oranları indirildi.

Ayrıca Fransa ve Polonya'da 2019 yılında, Şili'de 2020 yılında Patent Box rejimleri için vergi indirimleri yapıldı. Ayrıca 2019 yılında birçok ülkede kurumlar vergisi matrahının istisna ve muafiyet yoluyla daraltılmasına yönelik bir düzenleme yapıldı. Türkiye 2019 yılında AR-GE ve patent box rejimleri için vergi matrahını daraltan ülkeler arasında yer alıyor.

Dünyanın muhasebesi / Prof. Dr. Halis DOKGÖZ

İş sağlığı ve güvenliğine destek ödemesi

İş sağlığı ve güvenliği hizmetini finanse etmek için sigortalı başına aylık 41,20 TL veya 47,09 TL destek tutarı ödemesi alabilirsiniz. İş sağlığı ve iş güvenliği hizmetlerinin finanse edilmesi için 20 Haziran 2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 7 nci maddesinde düzenleme yapılmış ve bu düzenlemelerin açıklanması için 24 Aralık 2013 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetlerinin Desteklenmesine Hakkında Yönetmelik ile 3 Mayıs 2014 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetlerinin Desteklenmesine Hakkında Tebliğ yayımlanmıştır. Buna göre İş sağlığı ve güvenliği hizmeti destek tutarından yararlanmak için gerçekleştirilen düzenlemeler yapılmış gerekler yer verildi. Bu şartları yerine getirenler destekten yararlanabilecek.

Destekten yararlanmak için yapılması gerekenler

İş sağlığı ve güvenliği hizmeti destek tutarından kimler yararlanabilir?

- Kamu kurum ve kuruluşları haricinde çalışan bulunduranlar, çok tehlikeli ve tehlikeli sınıfta yer alan işyeri işverenleri faydalanabilir.
- Ancak, Cumhurbaşkanı, ondan az çalışan bulunduranlar az tehlikeli sınıfta yer alan işyerilerinin de faydalanmasına karar verebilir.
- Aynı işyerinin Türkiye genelinde birden fazla tesisi işyerinin bulunması halinde, aynı işveren

- tarafından 5510 sayılı kanunun 4-1/a kapsamında Türkiye genelinde tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde çalıştırılan toplam sigortalı sayısı esas alınır.
- İşverenler iş alan alt işverenlerce çalıştırılan sigortalılar toplam çalışan sayısına dahil edilir.
- İşyerinde çeşitli nedenlerle ay içinde çalışmayan sigortalıların ücret ödenmeyen sigortalılar toplam çalışan sayısına dahil edilir.
- Ay içinde işe giren veya işten çıkan sigortalılar da sigortalı sayısına dahil edilir.
- 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanunu'nda belirtilen aday çırak, çırak ve işletmelerde mesleki eğitim gören öğrenciler çalışan sayısına

tespitinde dikkate alınmaz. İSG-KATİP'e kayıtlı onaylanmış ve devam eden iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin verilmesine ilişkin, İş Sağlığı ve Güvenliği Genel Müdürlüğüne yetki verilmiş kişi, kurum ve kuruluşlarla yapılmış bir sözleşmesi olan işyeri işverenleri destekten yararlanabilir.

İş sağlığı ve güvenliği hizmeti destek tutarından yararlanmanın şartları nelerdir?

- Türkiye genelinde, tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde ondan az çalışan bulunması gerekmektedir.
- Aylık prim ve hizmet belgesi/ Muhtasar ve Prim Hizmet

beyannamesinin yasal süresi içinde SGK'ya verilmesi şarttır.

- SGK'ya yasal süresi içerisinde ödenememiş prim ve prime ilişkin borcun bulunmaması gerekmektedir.
- Kayıt dışı sigortalı çalıştırılmaması gerekmektedir.
- İş yerinin, İSG-KATİP'e kayıtlı onaylanmış ve devam eden iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin verilmesine ilişkin, hizmet sunucusu ile yapılmış bir sözleşmesinin olması şarttır.
- SGK adına tehlikeli ve çok tehlikeli işyerleri için yanıtı faturası düzenlenmesi gerekmektedir.

Yazının devamı dünya.com'da

Sayfa içeriği TÜRMOB ile işbirliği yapılarak hazırlanmıştır.

BİLİYOR MUYDUNUZ?

Kendisine ödeme emri tebliğ edilen kamu borçlunun, 15 günlük sürede dava açmadıkla veya ödeme yapmadıkla takdirde:

- Borcu karşılayacak kadar haczedilebilir malının mal bildirim formu ile bildirilmesi gerektiğini,
- Kamu borçlusunun bir tüzel kişi olması halinde, bu yükümlülüğünün kanuni temsilcisine ait olduğunu,
- Haczedilebilir mal olmayan borçlunun da malı olmadığını bildirilmesi gerektiğini,
- Mal bildiriminde malı olmadığını bildirenlerin ayrıca son adreslerini, varsa devamı mükellefiyetlerinin bulunduğu dairelerin listesini ve nüfus suretlerini vermeleri gerektiğini,
- Ödeme emrine dava açılması halinde mal bildiriminde bulunmaya gerek olmadığı, ancak vergi mahkemesi kararından sonra -davanın reddedilene kısmına göre- mal bildiriminde bulunulması gerektiğini,
- Mal bildiriminde bulunulmamasının veya gerçeğe aykırı bildiriminde bulunulmasının yahut yetersiz mal bildiriminde bulunulmasının yasa dışı davranış olduğunu ve bu davranışın yasal düzenlemelerle uyumlu olmaması yasa dışı yeri mal bildiriminde bulunulmamasının sonradan edindikleri mal ve gelir kaynaklarını bildirmemelerinin, mal bildiriminde bulunulmamasının bahsettiğimiz ek bilgilerin verilmesinin hürriyeti bağlayıcı cezaya yol açabileceğini.

Biliyor muydunuz?

Kurumlar Vergisi'ne sürpriz oran geliyor

Üç yıldır yüzde 22 olarak uygulanan Kurumlar Vergisi'nde indirim hazırlığı yapılıyor. Uzmanlar ciro kriterine temkinli, iş dünyasından ise destek var

2017 yılında yüzde 20'den yüzde 22'ye yükseltlen Kurumlar Vergisi'nde süre 31 Aralık 2020'de doluyor. 2021 yılı ve sonrasında uygulanmak üzere bir çalışma başlatan ekonomi yönetimi, yeni dönemde, gelir vergisinde olduğu gibi kurumlar vergisinde de kademeli bir sisteme geçmeyi planlıyor. DÜNYA'nın edindiği bilgilere göre yeni dönemde Kurumlar Vergisi'n-

de oran, ciro kriterleri baz alınarak yüzde 15 ile 18 arasında değişecek. Bu kapsamda uygulanacak oranlara 10 milyon lira sınırı getirileceği öğrenildi. Detayları henüz hazırlık masasında olan uygulamanın yasalaşması halinde Yeni Ekonomi Programı'nda yer alan büyüme hedeflerine katkı sağlayacağı belirtiliyor.

**ÇİDEM YÜCESOY SUBAŞI
HÜSEYİN GÖKÇE 14**

Yatırımları ve istihdamı artırır

MÜSİAD Başkanı Abdurrahman Kaan, halen yüzde 22 olan kurumlar vergisinin alt dilime çekilmesinin iş dünyasını ciddi bir mali yükten kurtaracağını bildirdi. Kaan "Bu düzenlemenin, gerek yurtiçi yatırımları gerekse doğrudan yabancı yatırımları teşvik edeceğini ve böylece istihdam artışıyla belirgin bir etkisi olacağına inanıyoruz" dedi.

► **TÜRKMOB Başkanı Emre Kartaloğlu:** Kurumlar vergisi ve KOBİ vergilerinde indirimle gidilmesi zorunluluk

► **Başkent Üniversitesi/Dr. Ozan Bingöl:** Ciro yerine istihdam, ihracat, sektör, üretim gibi kriterler olmalı

Kurumlar Vergisi'ne indirim için çalışmalara start verildi

Koronavirüsün ekonomide yarattığı tahribatla ilgili olarak alınan tedbirlerde önemli yeni bir adım atılıyor. Detayları henüz netleşmeyen yeni vergi indirimi hazırlığı şimdiden tartışılmaya başlandı. Vergi uzmanları 'ciro kriteri'ne temkinli yaklaşırken, iş dünyası indirim yönünde atılacak adımların yatırımları artıracağı ve YEP'te yer alan büyüme hedefine katkı sağlayacağı görüşünü savundular.

**ÇİDEM YÜCESOY SUBAŞI
HÜSEYİN GÖKÇE**

Kurumlar Vergisinde ciro bazlı sisteme geçilerek, Kurumlar Vergisi'ni yüzde 15 düzeyine düşürme yönünde hazırlıklar yapıldığı öğrenildi. DÜNYA'nın edindiği bilgilere göre indirim uygulaması için 10 milyon lira ciro sınırı getirilecek. Yapılan hazırlıklar, vergi uzmanları tarafından özellikle 'ciro kriteri' ba-

kımından temkinle karşılanırken iş dünyasından destek gördü.

2017 yılından itibaren 3 yıllık süre için yüzde 20'den yüzde 22'ye yükseltlen kurumlar vergisinde, süre 31 Aralık 2020'de doluyor. 2021 yılı ve sonrasında uygulanmak üzere bir çalışma başlatan ekonomi yönetimi, yeni dönemde, gelir vergisinde olduğu gibi kurumlar vergisinde de kademeli bir sisteme geçmeyi planlıyor. Edinilen bilgilere göre yeni dönemde kurumlar vergisinde oran, ciro kriterlerine göre yüzde 15 ile yüzde 18 arasında değişecek. Bu kapsamda 10 mil-

yon lira sınırı baz alınarak şirketler yüzde 15 kurumlar vergisi ödeyecek. Ancak halen vergisini düzenli ödeyen mükelleflere uygulanan 5 puanlık indirimin, yeni vergi oranıyla birlikte uygulanıp uygulanmayacağı ise bilinmiyor. Küresel salgının da etkisiyle ekonomi ve piyasalarda yaşanan sıkışıklığı aşmaya yönelik önlem almak üzere yapılan bu çalışmanın ekim ayı içinde yasalaştırılması bekleniyor.

Detayları henüz netleşmeyen yeni vergi sistemine, kriterin sadece ciroyla sınırlı olduğu gerekçesiyle vergi uzmanları temkinli yakla-

Geçici olarak yüzde 22'ye çıkarılmıştı

2017 yılında yapılan değişiklikle, kurumlar vergisi oranı 2018, 2019 ve 2020 yılları kurum kazançlarına uygulanmak üzere geçici olarak yüzde 20'den yüzde 22'ye çıkarıldı. Üç yıllık bir dönem kapsayan bu uygulamanın süresi, 31 Aralık'ta sona eriyor. Herhangi bir değişiklik olmadıkça, 2021 ve sonraki yıllar kurum kazançlarına yeniden yüzde 20 kurumlar vergisi uygulanacak.

şırken, iş dünyası bu kararın yatırımları artıracağı ve Yeni Ekonomi Programı'nda (YEP) yer alan büyüme hedefine katkı sağlayacağı görüşünü savundular.

STK ve uzmanlar NE DİYOR?

"AZ GELİŞMİŞ BÖLGELERDEKİ İNDİRİMLİ VERGİ DAHA ÇOK MÜKELLEFİ KAPSAMALI"

MÜSİAD Başkanı Abdurrahman Kaan, MÜSİAD olarak bütün vergi türlerinde vergi adaletinin sağlanması gerektiğine inandıklarını bildirdi. "Genellikle ödeme gücü ilkesi gözetmeksizin alınan dolaylı vergilerle kıyaslandığında; doğrudan vergilerin daha verimli, adil ve yaygın olduğunu görüyoruz" diyen Kaan, "Ödeme gücüne göre alınarak mali ve finansal altyapımızda oldukça önemli bir yeri bulunan kurumlar vergisinde adaletin sağlanmasını oldukça önemsiyoruz. Bu kapsamda, kurumlar vergisinin tüzel kişiliklerin hukuki yapı farklılıklarından kaynaklanan eşitsizlikleri ortadan kaldıracak şekilde biçimlendirilmesi gerektiğini her fırsatta dile getiriyoruz" dedi. Az gelişmiş bölgelerdeki indirimi kurumlar vergisinin daha fazla mükellefi kapsayacak şekilde düzenlenmesi gerektiğine inandıklarını altını çizen Kaan, halen yüzde 22 olan kurumlar vergisinin alt dilime çekilmesinin iş dünyasını ciddi bir mali yükten kurtaracağını bildirdi. Bu düzenlemenin COVID-19'un finansal durumlarda oluşturduğu tahribatın telafi edilmesinde önemli rol oynayacağını dile getiren Kaan, "Kurumlar vergisinde yapılacak bu düzenlemenin, gerek yurtiçi yatırımlar gerekse doğrudan yabancı yatırımları teşvik edeceğini ve böylece istihdam artışıyla belirgin bir etkisi olacağına inanıyoruz" diye konuştu. Kaan, kurumlar vergisinde 2021 yılı itibarıyla yapılacak ciddi indirimin, büyük ya da küçük ayırt etmeksizin bütün işletmelerin finansal anlamda elini rahatlatacağını ve yüzde 5.8'lik büyüme hedefinde kritik bir rol oynayacağını anlattı.

"KURUMLAR VERGİSİ VE KOBİ VERGİLERİNDE İNDİRİME GİDİLMESİ ZORUNLULUK"

1980'li yıllarda ABD'de Ronald Reagan ve İngiltere'de Margaret Thatcher döneminden başlayarak vergi oranlarında indirimlere gidildiğini hatırlatan TÜRKMOB Başkanı Emre Kartaloğlu, indirimde düşük ama etkin vergi oranlarıyla daha yüksek oranlı vergi hasılatı elde edileceğine yönelik kuramsal yaklaşımın etkili olduğunu söyledi. Türkiye'de ise 2006 yılında yüzde 30'dan yüzde 20'ye indirilen kurumlar vergisinin, 2018-2020 dönemi için yüzde 22'ye çıkarıldığını hatırlatan Kartaloğlu, kurumlar vergisi yüksek ülkelerde indirim çalışmalarıyla Ar-Ge faaliyetlerinin desteklenmesine yönelik istisnaların artarak devam ettiğini belirtti. Bugün yüzde 30'un üzerinde vergi uygulayan sadece Fransa ve Portekiz'in kaldığını, Macaristan'ın ise yüzde 9 ile en düşük vergi uygulayan ülke olduğu bilgisini veren Emre Kartaloğlu, Türk şirketlerinin uluslararası rekabeti açısından vergi oranlarında indirimle gidilmesinin olumlu bir gelişme olduğunu söyledi.

Ayrıca KOBİ'lere yönelik olarak genel orandan daha düşük bir kurumlar vergisi belirlenmesinin, ekonominin can damarı olan KOBİ'leri teşvik eden bir gelişme olduğunu ve birçok ülkenin bunu uyguladığını kaydeden Kartaloğlu, "Kurumlar vergisi oranlarında ve özellikle KOBİ'lerin vergi oranlarında indirimle gidilmesinin bir zorunluluk olduğu değerlendirilmektedir. Bu çerçevede istihdam ve üretimi olumlu etkisi sağlanabilecektir" diye konuştu.

"CİRO YERİNE İSTİHDAM, İHRACAT, SEKTÖR, ÜRETİM GİBİ KRİTERLER OLMALI"

Başkent Üniversitesi Öğretim Görevlisi Dr. Ozan Bingöl, kurumlar vergisinde

sadece ciro bazlı düzenleme yapmanın, yeterli olamayacağını, bunun yanı sıra istihdam, ihracat, sektör, üretim gibi kriterlerin de bulunması gerektiğini bildirdi. Burada yapılması gerekenin; ihracatçı, imalatçı, istihdam yaratan ve bazı sektörler iş ve işlemleri belirleyip bu kriterlere göre düşük oranlı bir vergi uygulaması olduğunu dile getiren Bingöl, Avrupa'da KOBİ'lere, gelişmekte olan işletmelere daha düşük oranlı kurumlar vergisi uygulandığını dikkat çeken Ozan Bingöl, "Örneğin İngiltere'de petrol şirketleri genel kurumlar vergisinden daha yüksek bir oranda vergi öderler. Çünkü amaç, karlılığı yüksek olan büyük maden, petrol, finans şirketlerini daha yüksek vergileyip gelişmekte olan ihracatçı, imalatçı, üreticiyi KOBİ'leri desteklemektir" dedi.

Kurumlar vergisinin ilk etapta sadece finans sektörü için yüzde 22 olarak belirlendiğini, ardından diğer sektörlerle genişletildiğini hatırlatan Bingöl, "Vergi politikasını belirlerken, çok iyi etki analizi yapılması gerekir" diye konuştu. Türkiye'nin vergi oranı bakımından 37 OECD ülkesi içinde 23'üncü sırada bulunduğunu ifade eden Bingöl, "2021 yılı itibarıyla eski oran olan yüzde 20'ye düşüştüğümüzde ise daha da geriye 31'inci sıraya düşeceğiz" ifadelerini kullandı.

"KADEMELER ÇOK KAZANANDAN ÇOK, AZ KAZANANDAN AZ OLACAK ŞEKİLDE BELİRLENMELİ"

Güncel Grup Yönetim Kurulu Başkanı YMM Yılmaz Sezer, kurumlar vergisinde kademelendirmeye gidilmesi halinde, gelir vergisinde olduğu gibi çok kazananlar çok, az kazananlardan az vergi alınması uygulamasına geçilecek yapılması gerektiğini bildirdi. Vergilendirmede esas olanın herkesin ödeme gücüne göre vergi alınması olduğunu dikkat çeken Sezer, "Bu zaten Anayasanın gereğidir, yani vergilendirmenin olmaz ise olmazdır. 2019

yılında yapılan düzenleme ile gelir vergisi mükelleflerinden 500 bin liranın üzerinde geliri olanlardan yüzde 40 vergi alınması benimsenmişti. Gelire bağlı kademeli bir indirim söz konusu. Kurumlar vergisi kademelendirmesinde de böyle bir şey yapılmalı" dedi. Yılmaz Sezer, geçici olarak yüzde 22'ye çıkarılan kurumlar vergisinde, düzenli ödeme yapanların 5 puanlık indirimden yararlanma hakkı bulunduğunu ancak ilk etapta kriterlerin çok zorlu olduğu için kimsenin bundan faydalanmadığını kaydetti. Sezer, kriterlerin sonradan gevşetildiğini mükelleflerin önümüzdeki yıldan itibaren bundan zaten yararlanmaya başlayacağını aktardı.

"İNDİRİM KAYIT DIŞININ KAYDA GİRMESİNE KATKI SAĞLAR"

Yeni Ekonomi Danışman Kurucu Ortağı ve Gelir İdaresi E. Strateji Geliştirme Daire Başkanı Nazmi Karyagözü, kurumlar vergisinde yapılacak bir indirim oran yüksekliği sebebiyle kayıt dışına yönelen şirketlerin kayda girmesini teşvik edeceğini söyledi.

Son üç yıldır uygulanan yüksek oranlı verginin rekabet gücünü azalttığını savunan Nazmi Karyagözü, ciroya göre kademeli olarak yapılacak vergi indiriminin, COVID-19 döneminde sıkıntıya giren işletmeler başta olmak üzere tüm şirketlerde rahatlatma yaratacağını kaydetti. Vergi politikasının bütünsel belirlenmesi gerektiğini savunan Nazmi Karyagözü, "Yeni yapılacak düzenlemede de buna dikkat edilmeli, işletmelerin gücüne göre vergi yükünü azaltıcı nitelikte olmalı" dedi.